

Työpajatoiminnan järjestelyt 1.1.2026 lähtien

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 280
461/00.01.02.02/2025

Valmistelija: talous- ja hallintojohtaja

Työvoima- ja kotoutumispalvelujen järjestämisvastuu siirtyi 1.1.2025 kunnille. Sonkajärven kunnan työvoima- ja kotoutuspalvelut järjestää vastuukuntamallilla lisälmen kaupunki.

Työvoimapalvelujen järjestämistä koskevan muutoksen lisäksi työssäoloehdon kertymistä koskeva sääntely on muuttunut siten, että työllistymistä edistäviin palveluihin osallistuminen ei enää kerrytä työssäoloehto. Tästä syystä palkkatukityöllistäminen kuntaan on käytännössä loppunut.

Työpajatoiminta ei ole kunnan lakisääteinen tehtävä. Muutosten johdosta kunnan työpajatoiminnan toiminnan volyymi on pienentynyt merkittävästi aikaisempiin vuosiin nähden. Tekstiilityöpajan ylläpitämät kirpputorit Sonkajärvellä ja Sukevalla on suljettu.

Nuorten työpajatoiminta on tarjonnut alle 29-vuotiaille mahdollisuuksia ohjattuun ja tuettuun työtoimintaan. Nuorten työpajatoimintaan on saatu viime vuosina AVI:n avustusta vuosittain noin 30 000 euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on lähettänyt kunnille 10.10.2025 kirjeen nuorten työpajatoiminnan valtionavustuksen käytöstä toisten toimialojen vastuulle kuuluviin tehtäviin. Valtionavustuksen piiristä rajataan pois työmuotoja, joita aikaisemmin on voitu toteuttaa avustuksella. Vuodesta 2026 lähtien nuorten työpajatoiminnan valtionavustuksella ei voi toteuttaa esimerkiksi kuntouttavaa työtoimintaa, sosiaalista kuntoutusta, työnhakuvalmennusta, toimenpiteitä oppilaitoksessa kirjoilla olevan nuoren oppimisen tueksi, tutkintokoulutukseen valmentavaa opetusta, perusopetuksen opintosuunnitelman mukaista opiskelua tai oppisopimuskoulutusta. Kunnan omalla rahoituksella ja osana avustuksen vaatimaa omarahoitusosuutta toimintoja voi toteuttaa.

Nuorten työpajalla on vuoden 2025 aikana ollut 1 asiakas koulutussopimuksella tutkintoon valmistavassa koulutuksessa (6 kk). Lisäksi nuorten työpajalla on ohjattu 15 kesätyöntekijää (2 vkoa) ja 5 tet-harjoittelijaa (1 vko). Vuonna 2024 nuorten työpajalla oli 1 henkilö kuntouttavassa työtoiminnassa (3 kk), 2 henkilöä koulutussopimuksella tutkintoon valmistavassa koulutuksessa (1,5 ja 2 kk) ja 1 Sonkajärven lukiolainen. Lisäksi työpajalla on ohjattu 9 kesätyöntekijää (2 vkoa) ja 1 tet-harjoittelijaa (1 vko).

Nuorten työpajatoiminnan valtionavustusta koskevien uusien linjausten myötä avustusta ei ole enää mahdollista käyttää mm. tutkintokoulutukseen valmentavaan opetukseen tai kuntouttavaan työtoimintaan.

Teknisellä työpajalla on toteutettu työllistymistä tukevaa palvelua, kuntouttavaa työtoimintaa, työkokeilua sekä oppilaitosyhteistyönä työpaikalla järjestettävää koulutusta. Teknisellä työpajalla on vuoden 2025 aikana ollut 4 asiakasta kunnan omilla työllistymistä edistävillä sopimuksilla. Loppuvuoden aikana asiakkaita on tulossa vielä ainakin 3. Kuntouttavassa työtoiminnassa asiakkaita on ollut 2. Vuonna 2024 kuntouttavassa työtoiminnassa oli 1 asiakas ja kunnan omalla työllistymistä edistävällä sopimuksella 5 asiakasta. Asiakkaat ovat työskennelleet

aikuisten työnvalmentajan ohjauksella mm. SERI-pisteellä sekä Volokinpolun huollossa.

Sonkajärven kunnan nuorten työpajaohjaaja on kuntaan toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa. Kesäkaudella nuorten työpajaohjaajan työpanoksesta 2 päivää viikossa on ohjattu Volokinpolun huoltotoihin. Teknisen työpajan työnvalmentajan työsuhde on määräaikainen 31.12.2025 saakka.

Sekä teknisen työpajan ohjaajan että nuorten työpajan ohjaajan kanssa on käyty keskusteluja työpajan nykytilanteesta ja tulevaisuudesta. Viranhaltijoina keskusteluihin ovat osallistuneet talous- ja hallintojohtaja sekä tekninen johtaja. Keskustelujen yhteinen lopputulos on ollut se, että molemmat ohjaajat ovat halukkaita siirtymään tekniselle toimelle.

Nuorten työpajaohjaaja siirtyisi tekniselle toimelle urheilu- ja ulkoilualuehoitajan tehtävään toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen. Päätehtävinä olisivat kunnan ylläpitämien ulkoilureittien ja taukopaikkojen sekä yleisten alueiden hoito. Lisäksi tehtäviin sisältyisi jäähallin jäänhoito. Nuorten työpajatoiminta päättyisi.

Teknisen työpajan työnvalmentaja palkattaisiin tekniselle toimelle ulkoaluetyöntekijän tehtävään yhden vuoden määräaikaisuuteen 1.1.2026-31.12.2026. Päätehtävinä olisi Sonkajärven lajitteluaseman ja yleisten alueiden hoito sekä aikuisten valmennettavien ohjaus (esim. kuntouttava työtoiminta, kunnan oma työllistymistä edistävä toiminta). Aikuisten työnvalmennus jatkuisi käytännössä entiseen tapaan.

Nuorten työpajan nettokustannukseksi on arvioitu vuoden 2025 talousarviossa 14 000 euroa. Aikuisten työpajan nettokustannukseksi on arvioitu 40 000 euroa.

Mikäli työntekijät siirtyisivät tekniselle toimelle, arvioidaan teknisen toimen nettokustannusten kasvavan noin 20 000 euroa. Muutoksesta aiheutuva kokonaissäästö kunnan toimintakuluissa olisi siis noin 34 00 euroa.

Työllisyyskoordinaattorin työpanoksesta 30 %:ia on suuntautunut työpajoille. Työpajojen mahdollisesti lakkautuessa tämä työpanos voidaan uudelleensuunnata muuhun työllistämistoimintaan, yhteistyöhön työllisyysalueen kanssa henkilöasiakkaiden koskevista asioista mukaan lukien kotoutumispalvelut, hyte-työhön sekä Sukevan aluelautakunnan sihteeritehtäviin.

Päätösesitys

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että nuorten työpajaohjaaja siirtyy urheilu- ja ulkoilualuehoitajan tehtävään tekniseen toimeen 1.1.2026 lähtien. Samalla nuorten työpajatoiminta päättyy. Nuorten työpajaohjaaja on osallistunut asian valmisteluun, joten työnantajan yhteistoimintavelvoite on täytetty.

Määräaikaiselle ulkoaluetyöntekijälle varataan määräraha tekniseen toimeen vuodeksi 2026. Ulkoaluetyöntekijä vastaisi jatkossa aikuisten valmennettavien ohjauksesta.

Määrärahojen mahdollisesta siirrosta päätetään talousarviokäsittelyn yhteydessä tai talousarviomuutoksena.

Päätös

Kunnanhallitus:

Kunnanhallitus yksimielisesti päätti esittää valtuustolle, että nuorten työpajaohjaaja siirtyy urheilu- ja ulkoilualuehoitajan tehtävään tekniseen toimeen 1.1.2026 lähtien. Samalla nuorten työpajatoiminta päättyy. Nuorten työpajaohjaaja on osallistunut asian valmisteluun, joten työnantajan yhteistoimintavelvoite on täytetty.

Määräaikaiselle ulkoaluetyöntekijälle varataan määräraha tekniseen toimeen vuodeksi 2026. Ulkoaluetyöntekijä vastaisi jatkossa aikuisten valmennettavien ohjauksesta.

Määrärahojen mahdollisesta siirrosta päätetään talousarviokäsittelyn yhteydessä tai talousarviomuutoksena.
